در «قفسه‌کتاب» بخوانید
برگزیدگان یک جایزه ادبی - چریکی

گفت‌وگو با میکائیل شهرستانی
کتاب صوتی، مخاطب را تنبل می‌کند

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
سه‌شنبه ۱۶ آذر ۱۴۰۰ | ۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۰۹۸ | استان تهران و البرز ۳۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۰۰۰ تومان | Tuesday - December 7, 2021

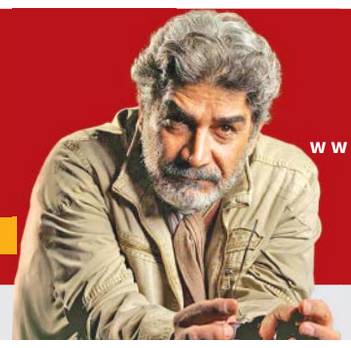
۶

گزارشی از یک شب همراهی با گشت اداره محیط زیست شهرری در اطراف تهران که به محلی برای آتش زدن زباله‌ها تبدیل شده است

معمای پسماندسوزی‌های سازمان‌یافته

۱۸

ویژه‌ها

رئیس قوه قضائیه و رئیس مجلس در دیدارهایی جداگانه به گفت‌وگوی صریح و صمیمی با دانشجویان پرداختند

درخواست نقد اژه‌ای قول شفافیت قالیباف

دیروز حوالی خیابان ولنجک روز متفاوتی بود، اولین فضای پرشور دانشجویی بعد از یک دوره تعطیلی طولانی دانشگاه‌ها به خاطر کرونا در دانشگاه شهید بهشتی اتفاق افتاد و دوباره قلب تپنده تشکل‌های دانشگاهی احیا شد. ۱۶ آذر که می‌شود، اکثر سیاسیون البته اگر محافظه‌کار نباشند، ترجیح می‌دهند به دل دانشگاه‌ها بروند و بدون واسطه صدا و انتقاد دانشجویان را بشنوند. البته دانشجویان معتقدند همه دانشگاه‌ها مثل هم نیستند و دانشگاه تهران، امیرکبیر و دانشگاه علامه به این دلیل که سیاسی‌تر است، کمتر مورد اقبال قرار می‌گیرد و به همین دلیل هم بیشتر دانشگاه شهید بهشتی و شریف روی بورس است. این موضوع خیلی هم پر بیراه نیست، چون دیروز به مناسبت ۱۶ آذر روز دانشجو، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس به جمع دانشجویان دانشگاه شهید بهشتی رفت. البته بعد از ۱۲ سال قطع ارتباط رئیس مجلس قبلی با دانشگاه، نفس حضور قالیباف در یک دانشگاه برای دانشجویان ارزشمند بود و...

۲و۱

خطر به زیر آوردن چرخ نیلوفری!

پرونده ویژه جام جم در روز دانشجو همراه یادداشت‌هایی از میرجلال‌الدین کزازی علیرضا قزوه، شادمهر راستین و...

+ تحریریه جام جم خاطرات روزهای دانشجویی‌شان را افشا کردند / روایت تصویری حامد عسکری از زندگی در خوابگاه

عکس: مهدی ابراهیمی | ایرنا | ۱۳-۱۱-۹۰

بیشتر بخوانید

جزئیاتی از ماجرای ورود قوه‌قضاییه به پرونده تخلفات بورس در دولت گذشته

ورود دوباره مدعی‌العموم به بورس

۳

دیدار روسای‌جمهور آمریکا و روسیه و سفر رئیس موساد به واشنگتن چه هدفی دارد؟

دو دیدار مختلف با یک پیام

۸

آشنایی با پشه آئدس که مشاهده‌اش در جنوب کشور این روزها باعث نگرانی شده است

تب استخوان‌شکن سوغات پشه آئدس

۱۵

گزارشی از کیفیت پایین آب شهری سنندج که مردم این شهر را کلافه کرده است

آب آشامیدنی با طعم فاضلاب

۱۶

یادداشت

دانشجو همیشه عدالتخواه بوده است

فرهاد دانشجو
رئیس دانشگاه تربیت مدرس

افتخارم این است که همیشه دانشجو بوده و هستم و خواهم بود. تا بوده دانشجو همیشه و در همه جهان فرهیخته، وطن‌دوست و عدالت‌طلب بوده است. اگر به دلیل نام‌گذاری امروز به نام دانشجو نگاه کنیم، رویدادی که سال ۱۳۳۲ چند ماه بعد از کودتا، به کشته شدن سه دانشجو در دانشگاه تهران منجر شد، به یاد خواهیم آورد که دانشجو همیشه استکبارستیز بوده و در خط مقدم مبارزه با سلطه و نفوذ بیگانگان ایستاده است. در گذشته و نیز امروز، دانشجو آزاده و حق‌طلب است و از این بابت تفاوتی بین دانشجوی امروز و دیروز وجود ندارد.

شاید امروز جنس خواسته‌های دانشجویان و زبان گفت‌وگو و مطالبه آنها با دانشجویان قدیم متفاوت باشد اما نگاه و خواسته‌هایشان متفاوت نیست. دانشجویانی که امروز و دیروز فعالیت‌های فرهنگی سیاسی داشتند، هر دو خواستار آزادگی، استقلال، حق‌طلبی و رشد و تعالی کشور بوده‌اند و دانشجویان آینده هم چنین خواهند بود. این ویژگی با جوانی و محیط دانشگاهی رابطه و پیوند دارد، چراکه در دوران تحصیلم در کشور انگلستان هم شاهد همین روحیه بودم و دانشجویان انگلیسی و آمریکایی و سایر ملیت‌ها را می‌دیدم که به دنبال ارتقای زیست مردم کشورشان هستند.

آنچه دانشجویان امروز را با گذشته متفاوت می‌کند، فضای زیست و شرایط متفاوت آنهاست. دانشجوی امروز در جهانی پیشرفته‌تر زندگی می‌کند، از نظر علمی ابزار و امکانات بیشتر و بهتری دارد و در محیط‌های آموزشی دسترسی به فضای مجازی و رایانه امکان دسترسی او به اطلاعات را بسیار بالا برده است. دانشجوی امروز حتی در نحوه پردازش اطلاعات هم شرایط بهتری دارد. دانشجوهای امروز نحوه سیاست‌ورزی کشورها، زندگی و رفاه مردم دیگر کشورها و سطح آزادی‌های اجتماعی مردم دیگر کشورها را می‌بینند؛ چه در کشورهایی مثل عربستان و کویت که سطح آزادی پایین‌تری دارند چه کشورهایی که شرایط بهتری دارند.

این دسترسی به اطلاعات بعلاوه قدرت پردازش و شور جوانی و میل به عدالتخواهی و حق‌طلبی سبب می‌شود دانشجو مطالبه‌گر و متقاضی باشد. دانشجوی امروز می‌داند که دقیقا چه می‌خواهد و روشن و واضح مطالبه‌گری می‌کند درحالی‌که نسل ما شاید مطالبات کلی داشت. دانشجوی امروز مشخص‌تر حرفش را می‌زند و ضمن این‌که به آینده توجه دارد، به دنبال آرمان‌های بلندمدت نیست. نسل ما خواسته‌های دور و دراز داشت و حاضر بود یک نسل قربانی شود تا نسل‌های بعدی به آرمان‌های مد نظر دست پیدا کند اما دانشجوی امروز معتقد است که همین امروز و همین حالا باید به خواسته‌هایش دست پیدا کند؛ رفاه، آزادی‌های اجتماعی، عدالت، تولید ملی، ارتقای سواد و کشاورزی را برای همین امروز می‌خواهد و به دنبال نتیجه محسوس است. او ۱۰ سال آینده را می‌بیند اما به دنبال راهکاری برای امروز است.

دانشجویان امروز در هر جایی از این سرزمین همین خواسته‌ها را دارند و همه آنها فهیم و فرهیخته هستند؛ شاید با هم تفاوت نظر و عقیده داشته باشند اما در سه مورد با هم مشترک هستند؛ فرهیختگی، وطن‌دوستی و دین‌داری. شاید بینش و روش سیاسی آنها متفاوت باشد اما خواسته‌هایشان یکی است و این ما هستیم که باید در دانشگاه‌ها تحمل بیشتری در مواجهه با خواسته‌های آنها داشته باشیم و با اعتماد و مثبت‌اندیشی خواسته‌هایشان را بشنویم.

درنگ

آن ۱۸ نفر در گوانتانامو

مرتضی درخشان
روزنامه‌نگار

ترم اول دانشجویی من در خوابگاه خصوصی گذشت، خوابگاهی که از خیلی جهات مثل تمام خوابگاه‌های دیگر بود. مثلا این‌که هیچ چیز توی یخچال باقی نمی‌ماند و خوراکی‌های همدیگر را می‌خوردند یا هیچ‌کس نمی‌توانست سر موقع بخوابد و همیشه تا نزدیک صبح بساطی به پا بود که امکان خوابیدن وجود نداشت اما خوابگاه ما با همه خوابگاه‌های دانشجویی دنیا فرق اساسی داشت و آن هم تعداد سکنه اتاق ما بود. ۱۸ نفر توی یک اتاق!

تخت‌های سه‌طبقه مثل برج‌های منهتن سر به فلک کشیده بودند و آن وسط معروف بود به خیابان پنجم، یک مسیر باریک که حتی امکان نشستن برای یک نفر هم نبود.

من هم از آنجا که یکی از مهم‌ترین آدم‌های خوابگاه بودم توی طبقه آخر امپایر استیت سکونت داشتم. آن‌قدر بلند بود که وقتی از بالا نگاه می‌کردی احساس می‌کردی اگر یک شب براثر غلت‌زدن از آن بالا بیفتی توی راه از گرسنگی تلف می‌شوی!

اتاق ما البته از داخل شبیه منهتن بود، از بیرون به گوانتانامو بیشتر شباهت داشت و هرکس که از نظر مدیران خوابگاه شهروند درجه ۲ محسوب می‌شد به اتاق تبعید می‌شد و شهروندان درجه یک و درجه ۲ بر اساس میزان اجاره‌ای که پرداخت می‌کردند تعیین می‌شدند.

صبح‌ها وقتی برای رفتن به دانشگاه از اتاق بیرون می‌آمدیم هرچقدر صبر می‌کردی صف خروجی تمام نمی‌شد انگار، ۱۸ نفر بودیم که ۲۰۰ نفر به نظر می‌رسیدیم و از قضا همه از شرایط راضی بودیم الا حمید که به او استثنایی می‌گفتند.

یک رنج متقابلی بین ما و حمید برقرار بود که او از دیدن و بودن کنار ما آزار می‌دید و ما از دیدن و بودن در کنار او، اصلا انگار مال گوانتانامو نبود. فکر کن یک آدم اهل مطالعه که وقتی از دانشگاه می‌آمد دوش می‌گرفت، لباس می‌شست، مطالعه می‌کرد، شام می‌خورد، ظرف‌ها را می‌شست و می‌خوابید. خب این آدم در بین ما که تازه ساعت ۳ شب به فکر شام می‌افتادیم یک چیزی در مایه‌های موجود فضایی به نظر می‌رسید و ما همیشه سعی می‌کردیم او را شبیه خودمان کنیم تا کمتر آسیب ببیند.

در نهایت یک پایان تلخ برای این تلخی بی‌پایان رخ داد و یک شب که ساعت ۳/۵ یکی از بچه‌ها از روی دلسوزی حمید را بیدار کرد تا شام بخورد، حمید که ششمین پادشاه را در خواب می‌دید پرخاشگری کرد و نتیجه پرخاشگری یک نفر به ۱۷ هم اتاقی چیزی جز یک هجرت یک‌نفره به همراه نداشت.

حمید رفت، چون استثنایی بود، آن هم در اتاقی که همه معمولی بودند. بیرون از آن دیوارها مهم نیست، مهم این است که ما دانشجو بودیم و لای آن تخت‌های سه‌طبقه ما آدم‌های عادی محسوب می‌شدیم، نه حمید!

گزارش خبری

اژه‌ای: فقط در بلندگو نمی‌گویم من را نقد کنید

گروه سیاسی

رئیس دستگاه قضا در دیدار با نمایندگان دانشجویی از آنها خواست او را به صورت جدی نقد کنند.

دیروز روسای قوا، روز پرکاری را در دانشگاه پشت‌سر گذاشتند. در آستانه روز دانشجو، روسای مجلس و قوه‌قضاییه به جمع دانشجویان رفتند تا صدای صریح و انتقادی دانشجویان را بدون واسطه بشنوند.

غلامحسین اژه‌ای، رئیس قوه‌قضاییه هم در دیداری چند ساعته که با تشکل‌های دانشجویی داشت، ضمن گرامیداشت روز دانشجو، این روز را روز استقلال طلبی، روز مبارزه با استکبار، ظلم و ستم و استبداد خواند.

رئیس دستگاه قضا پس از استماع مطالبات مطرح شده از سوی دانشجویان بیان کرد: مطمئن هستم این نشست‌ها و شنیدن این نقدهای صریح همراه با آرامش و متانت حتما و قطعا برای بنده و همه مسؤولان موثر و مفید است، اما عزیزان لازم است بدانید مشکلات زیاد است و باید آنها را اولویت‌بندی کنیم. وی با اشاره به یکی از محورهای مطالبات دانشجویی درباره رسیدگی به وضعیت زندان‌ها تصریح کرد: از روز اول به موضوع زندان‌ها به عنوان یکی از مشکلات مردم ورود کردم. در اولین جلسات با مسؤولان قضایی ۱۰ محور را در دستور کار قرار دادم که یکی از آنها مشکلات مردم در حوزه قضایی بود.

رئیس قوه‌قضاییه با اشاره به مطالبه دیگر دانشجویان در خصوص برخورد و مبارزه با فساد و تاکید بر اهمیت آن خاطرنشان کرد: در برخورد با فساد اقتصاد تردیدی وجود ندارد. فساد اقتصادی از درون تهی می‌کند و جلو می‌رود و فساد سیاسی را به همراه دارد، اما باید ریشه‌یابی کرد و بعد با ریشه برخورد شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای با اشاره به حضور سابق آقای رئیسی، رئیس جمهور در سمت‌های قضایی و فعالیت در قوه‌قضاییه تاکید کرد: آقای رئیسی با حضور در جایگاه‌های مختلف قضایی همه مسائل را دیدند و در گفت‌وگویی که با ایشان داشتیم به دنبال راه‌حل برای برخورد با فساد بودیم تا در پی آن، گلوگاه فساد از بین برود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نحوه کسب درآمدهای ارزی کشور تصریح کرد: از روز اول به موضوع زندان‌ها به عنوان یکی از مشکلات مردم ورود کردم. در اولین جلسات با مسؤولان قضایی ۱۰ محور را در دستور کار قرار دادم که یکی از آنها مشکلات مردم در حوزه قضایی بود.

رئیس قوه‌قضاییه با اشاره به اهمیت مسائلی مانند اختلاف طبقاتی، مسائل زیست‌محیطی و مسائل زمین‌خواری گفت: آغاز کلید خوردن تغییر کاربری‌ها و زمین‌خواری‌ها در وزارت جهاد کشاورزی است و آنجا باید سفت بگیریم، نه این‌که زمین‌خواری صورت گیرد بعد اقدامات تخریب را انجام دهیم. باید از شکل‌گیری پول‌های بادآورده در این سیستم جلوگیری شود، زیرا پول بادآورده، سیاست و قدرت ایجاد می‌کند.

وی با اشاره به درخواست دانشجویان در ارتباط با نحوه واگذاری‌ها ادامه داد: واگذاری‌ها دست وزارت اقتصاد است. دولت در حال حاضر سلسله اموالی دارد که به موجب اصل ۴۴ باید واگذار شود و اگر در اختیار دولت باشد بهره‌وری لازم را ندارد و حتی زیان‌ده خواهد بود، زیرا دولت آن را پرهزینه اداره می‌کند؛ بنابراین نگهداری آن به هیچ‌وجه مقرون به صرفه نیست.

رئیس قوه‌قضاییه با طرح این سوال که واگذاری این اموال چگونه باید انجام شود، گفت: اگر وارد شده درست حفاظت و صیانت کنیم و روی آنها متمرکز شویم بسیاری از پرونده‌ها که وقت صرف رسیدگی به آنها می‌شود، شکل نمی‌گیرند. وی با اشاره به اقدامی که در خصوص درآمدهای سازمان فروش اموال تملیکی شده است، تاکید کرد: اتفاقی که در این زمینه افتاده نباید رها شود و باید آن را دنبال کرد. در مسائل اقتصادی چند گلوگاه اعم از وزارت اقتصاد، وزارت صمت، وزارت نفت و بانک مرکزی داریم.

پول بادآورده، سیاست و قدرت ایجاد می‌کند

رئیس دستگاه قضا با اشاره به اهمیت مسائلی مانند اختلاف طبقاتی، مسائل زیست‌محیطی و مسائل زمین‌خواری گفت: آغاز کلید خوردن تغییر کاربری‌ها و زمین‌خواری‌ها در وزارت جهاد کشاورزی است و آنجا باید سفت بگیریم، نه این‌که زمین‌خواری صورت گیرد بعد اقدامات تخریب را انجام دهیم. باید از شکل‌گیری پول‌های بادآورده در این سیستم جلوگیری شود، زیرا پول بادآورده، سیاست و قدرت ایجاد می‌کند.

وی با اشاره به درخواست دانشجویان در ارتباط با نحوه واگذاری‌ها ادامه داد: واگذاری‌ها دست وزارت اقتصاد است. دولت در حال حاضر سلسله اموالی دارد که به موجب اصل ۴۴ باید واگذار شود و اگر در اختیار دولت باشد بهره‌وری لازم را ندارد و حتی زیان‌ده خواهد بود، زیرا دولت آن را پرهزینه اداره می‌کند؛ بنابراین نگهداری آن به هیچ‌وجه مقرون به صرفه نیست.

رئیس قوه‌قضاییه با طرح این سوال که واگذاری این اموال چگونه باید انجام شود، گفت: اگر دولت بخواهد اموال را نگه دارد زیان‌ده است و اگر بخواهد واگذار کند، نیازمند امر کارشناسی است که بررسی شود به چه کسی و به چه قیمتی واگذار شود. رئیس دستگاه قضا در ارتباط با سوال یکی از دانشجویان که پرسیده بود چرا یک سال است احساس می‌شود پرچم مبارزه با فساد و دادگاه‌های علنی پایین کشیده شده است، باید بگوییم مطلقا چنین چیزی اتفاق نیفتاده است. باید دید ملاک و شاخص سنجش آن چیست. برخی اشاره کردید ملاک ما قانون اساسی است.

وی ادامه داد: بسیاری از اصول قانون اساسی برای به اجرا درآمدن نیازمند تصویب قانون دیگر است. برای چگونگی رسیدن به تظلمات مردم و رسیدگی به حقوق عامه چنانچه قانون نباشد، حکم سلیقه را دارد. خود قانون اساسی می‌گوید حاکم قانونگذار است.

رئیس قوه‌قضاییه ضمن ابراز خرسندی از شنیدن نقدهای دانشجویان گفت: من فقط در بلندگو نمی‌گویم من را نقد کنید. همواره در مواردی هم که در رسانه ملی حاضر شده‌ام، خواسته‌ام به جای سوال‌های صوری، سوال‌های جدی از من بپرسند و مرا نقد کنند. ممکن است حتی نتوانم به آن سوال جواب بدهم و خطا کنم، اما اشکالی ندارد؛ البته اگر نقد با خلاف‌گویی، دروغ یا ناسزا همراه باشد، نه تنها کار را جلو نمی‌برد بلکه باعث ضایع شدن نقد می‌شود.

وی در پایان یادآور شد: همه نامه‌ها و درخواست‌های دانشجویان که در جلسه امروز از آنها دریافت شد مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

در پایان دانشجویان به صورت مستقیم و چهره به چهره با رئیس عدلیه گفت‌وگو کردند.